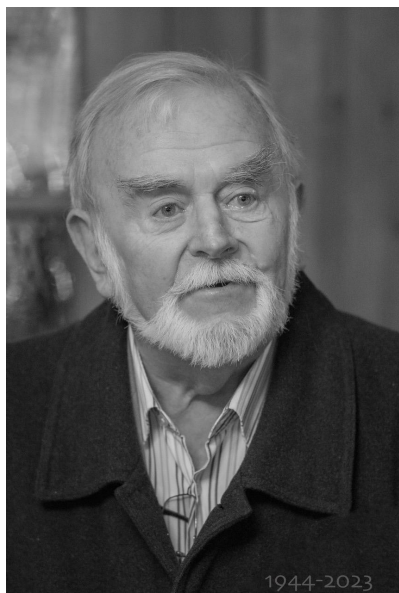

In memoriam Dr. Simay Antal

SIMAY Antalné*, SIMAY Győző**

A kémiai tudományok kandidátusa, a Chinoin korábbi kutatója, a Gyógyszerkutató Intézet utolsó ügyvezető igazgatója, életének 80. évében, méltósággal és türelemmel viselt pár hetes szenvedés után, 2023 nyarán elhunyt.

Simay Antal 1944 márciusában született Budapesten, a világháború viharában örmény ősök leszármazottjaként. Kisgyermekkorában vidám és boldog volt egy nagy, összetartó családban. A családot az államosítást követően meghurcolták, kitelepítették, így kényszerűségből az általános iskoláit nyolc különböző iskolában végezte végig kitűnő eredménnyel. Az új iskolákban beilleszkedve újra és újra bizonyított, magát elfogadtatta és ezt későbbi élete során is sikerrel alkalmazta és hangoztatta ennek előnyeit.

A kémia tudatos választása volt, 1962-ben érettségizett a Petrik Lajos Vegyipari Technikumban. Ugyanezen évtől a Budapesti Műszaki Egyetem Vegyészmérnöki Karának hallgatója, 1963-tól Népköztársasági ösztöndíjasként. 1967-ben szerezte meg vegyészmérnöki oklevelét, gyógyszer ágazaton, ezt követően a Chinoin Gyógyszer és Vegyészeti Termékek Gyára Kutatási Főosztály munkatársa, majd 1983-tól kutatási osztály vezetője lett.

Kutató vegyészmérnökként részt vett több gyári kutatási témában, így pl. a rodenticid hatású karbamoil-Norbormi-

de és a fungicidként forgalmazott Benomyl szintézisének kidolgozásában. Részt vett továbbá az originális anti-parkinson gyógyszer, a Selegiline nemzetközi törzskönyvezési dokumentációjának összeállításában, és potenciális utódvegyületeinek kutatásában. Originális kutatási tevékenysége általában biológiailag aktív heterociklusos vegyületek szintézisére, elsősorban amino-pirazolok új, speciális reakcióinak tanulmányozására irányult.

E témakörben készített disszertációival 1979-ben a BME-n műszaki doktori, 1985-ben az MTA-n a kémiai tudomány kandidátusa címet szerezte meg. 1976-ban a kiváló feltaláló, majd 1985-ben kiváló dolgozó címmel tüntették ki. 1993-ban Eötvös Lóránt díjat kapott. Több mint 80 tudományos publikáció, ill. szabadalom társszerzője.

1978-80 között félétét ösztöndíjasként, további félét meghívott tudományos főmunkatársként dolgozott a Rijksuniversiteit Utrecht (Hollandia) Szerves Kémiai Tanszékén, ahol bioaktív pteridin-származékok szintézisével foglalkozott. 1986-88-ban Nicholas Bodor professzor meghívására két évet dolgozott meghívott kutatóként a University of Florida (Gainesville, FL, USA) Gyógyszerkémiai Intézetében, ahol bekapcsolódott az úgynevezett lágy gyógyszerek és a kémiai hordozórendszerek nemzetközileg akkoriban indult kutatásába, főleg ophtalmológiai célú béta-blokkoló ketonoximok szintézisével és vizsgálatával foglalkozott.

1988-ban hazatérve a budapesti Gyógyszerkutató Intézetben folytatta munkáját, előbb a Szintetikus Főosztály helyettes vezetőjeként, 1989-től a kémiai és biotechnológiai területekért felelős tudományos igazgatóhelyettesként, 1999-től 2006-ig, nyugdíjba vonulásáig cégvezető igazgatóként. Részt vett az Intézet szinte valamennyi kutatási-fejlesztési programjában. Jelentősebb eredmények: az eredeti trombin-inhibitor Efegatran klinikai fejlesztése az amerikai Eli Lilly céggel kötött licenz-szerződés keretében, az originális anti-epileptikum Talampanel klinikai vizsgálatra juttatása és utódvegyületei körében a német Schering céggel folytatott több éves kooperáció, valamint a lágy szteroid gyulladásgátló Etiprednol komplett preklinikai fejlesztési dokumentációjának kidolgozása. A sok sikeres fejlesztési és kutatási téma közül kiemelendő a világpiacra sikeres Mavenclad orális sclerosis multiplex gyógyszer, aminek a meghatározó kifejlesztését és első klinikai kipróbálását az Intézet végezte.

* Tel.: +36 30 200 2128, e-mail: antal.simay@yahoo.com

** Tel.: +36 20 996 1981, e-mail: simaygyozo@gmail.com

A 90-es évek végére az Intézet nagyon nehéz helyzetbe került és Bodor professzor közbenjárásával a floridai székhelyű IVAX Corporation vette meg. Ekkor kezdődött az Intézet fellendülése, kutatási-fejlesztési kapacitásának növelése, Bodor professzor vezetésével, akinek helyettese, hazai „jobb keze” volt Simay Antal.

1988 és 2006 között a Gyógyszerkutatóban töltött éveket nagyon sok munka, küzdelem, kitartás jellemezte. Harcolt az intézetért, a kollégáiért, az igazságért és a kitűzött célját soha nem adta fel. 2006-ban, miután a TEVA megvásárolta az IVAX-et, az Intézet felszámolását nem vállalta fel, önként nyugdíjba vonult. Később sem távolodott el teljesen a szakmától, mert az „Alapítvány a Magyarországi Gyógyszerkutatásért” közhasznú szervezet kuratóriumi tagja, majd elnöke lett, valamint a „Richter Gedeon Talentum Alapítványának” kuratóriumi tagja volt haláláig. Utolsó éveiben még részt vett néhány GYKI-ra vonatkozó anyagnak a Vegyészeti Múzeum részére történő összegyűjtésében.

Idézve Bodor professzor búcsúbeszédjében elhangzottakat: „Dr. Simay Antal egy kiváló tudós volt, aki a gyógyszerkutatás és fejlesztés minden vonatkozását tökéletesen ismerte. Egyenes, barátságos segítőkészsége mindenki által megbecsült és tiszteletet parancsolt. Távoztása óriási veszteség.”

Válogatott publikációk:

1. Mátyus, P.; Varga, I.; Retteg, T.; Simay, A. et al. *Frontiers In Medicinal Chemistry* 3: 1 pp. 113-124., 12 p. **2006**
2. Mátyus, P.; Varga, I.; Reggeti, T.; Simay, A.; Kállay, N.; Károlyházy, L.; Kocsis, A.; Varró, A.; Péntes, I.; Papp, JGy: *Current Medicinal Chemistry* 11: 1 pp. 61-69., 9 p. **2004**
<https://doi.org/10.2174/0929867043456232>
3. Szabó, K.; Tarnawa, I.; Varga, I.; Hársing, LG.; Horváth, K.; Mátyus, P.; Angyal, A.; Boros, S.; Papp, A.; Szabó, E. et al.: *Magyar szabadalom*, **1999**, P0104220, NSZO: C07D-513/04; A61P-025/28; C07D-498/04; A61K-031/55
4. András, F.; Angyal, A.; Berzsenyi, P.; Boros, S.; Hársing, LG.; Horváth, K.; Mátyus, P.; Moravcsik, I.; Papp, A.; Simay, A. et al.: *Nemzetközi szabadalom*, WO0027851.
5. Andrasi, F.; Angyal, A.; Berzsenyi, P.; Boros, S.; Hársing, L.; Horváth, K.; Mátyus, P.; Moravcsik, I.; Papp, A.; Simay, A. et al.: *Nemzetközi szabadalom*, WO2000027851A1
6. Abraham, G.; Andrasi, F.; Berzsenyi, P.; Csuzdi, E.; Hamori, T.; Horváth, K.; Ling, I.; Moravcsik, I.; Pallagi, I.; Simay, A. et al.: *Nemzetközi szabadalom*, WO9906408A1
7. Papp, JGy.; Varró, A.; Mátyus, P.; Varga, I.; Retteg, T.; Druga, A.; Simay, A.; Moravcsik, I.: *Nemzetközi szabadalom*, **1998**, WO 99/29655, 10.12.98, NSZO: C07C 217/18; 311/08; 233/36; 335/20; 275/40; A61K 31/135; 31/18; 31/165; 31/17
8. Abraham, G.; Andrasi, F.; Berzsenyi, P.; Csuzdi, E.; Hamori, T.; Horváth, K.; Ling, I.; Pallagi, I.; Schering, Aktiengesellschaft.; Simay, A. et al. *Nemzetközi szabadalom*, WO9728135A1
9. Csuzdi, E.; Hamori, T.; Abraham, G.; Sólyom S.; Tarnawa I.; Berzsenyi P.; András, F.; Ling I.; Simay A.; GÁL M. et al.: *Nemzetközi szabadalom* **1996**, WO1997028163A1
10. Mátyus, P.; Varga, I.; Zará, E.; Mezei, A.; Behr, A.; Simay, A.; Haider, N.; Boros, S.; Bakonyi, A.; Horváth, E et al.: *Bioorganic & Medicinal Chemistry Letters* 7: 22 pp. 2857-2862., 6 p. **1997**
[https://doi.org/10.1016/S0960-894X\(97\)10089-0](https://doi.org/10.1016/S0960-894X(97)10089-0)
11. Mátyus, P.; Hársing, L.; Karim, M.; Kosary, J.; Papp, A.; Simay, A.; Tilahun, Y.; Tomori, E.; Horváth, E.; Horváth, K. et al.: *USA szabadalom*, US6194411 (B1); US6248907 (B1),
12. Mátyus, P.; Hársing, L.; Karim, M.; Kosary, J.; Papp, A.; Simay, A.; Tilahun, Y.; Tomori, E.; Horváth, E.; Horváth, K. et al.: *Nemzetközi szabadalom* **1996**, WO9638441
13. Mátyus, P.; Hársing, L.; Karim, M.; Kosary, J.; Papp, A.; Simay, A.; Tilahun, Y.; Tomori, E.; Horváth, E.; Horváth, K. et al.: *Nemzetközi szabadalom*, CAN126:104098, WO9638441A1, Hamori T.; Tarnawa I.; Solyom S.; Berzsenyi P.; Birkas, Falghe E.; Andrasi F.; Ling I.; Hasko T.r.; Kapus G.r.; Szoelloesy M. et al.: *Német szabadalom*, **1994**, DE4428835A1
14. Botka, P.; Hamori, T.; Ling, I.; Moravcsik, I.; Simay, A.; Solyom, S.: *Nemzetközi szabadalom*, **1993**, WO1995001357A1
15. Takács, K.; Simay, A.; Hársányi, K.; Korbonits, D.: *Magyar Kémiai Folyóirat* (1895-1996) 76: 5 pp. 257-259., 3 p., **1970**
16. Simay, L. Prókai, N. Bodor: *Tetrahedron*, 45, 4091-4102, **1989**
[https://doi.org/10.1016/S0040-4020\(01\)81305-3](https://doi.org/10.1016/S0040-4020(01)81305-3)
17. Patthy, B.M.; Seres, G.; Tóth-Sarudy, É.; Hazai, I.; Pallagi, I.; Simay, A.; Bodor N.: *Pharmazie*, 63, 210-216 **2008**

In Memoriam Antal Simay

Dr. Antal Simay, Candidate of Chemical Sciences, former Deputy Head of Research at Chinoin Pharmaceutical Co., Deputy Institute Director and Chief Operating Officer (COO) of the Institute for Drug Research, Budapest, passed away in the Summer of 2023 in his 80th year. Born in 1944 in Budapest, he was always fascinated by chemistry, graduating in 1962 from the 'Petrik Lajos Chemical Technical School.' In 1967 he received the Chemical Engineer degree at the prestigious Budapest Technical University, a Ph.D. in 1979 and a Candidate in Science degree in 1985. Dr. Simay joined Chinoin Pharmaceutical Co., in 1967 as a Researcher, and was promoted to Head of Research in 1983. In 1978-80, worked as a Visiting Scientist at Rijksuniversiteit Utrecht (Holland).

Invited by Professor Nicholas Bodor in 1986, Dr. Simay spent two years at the University of Florida (Gainesville) doing research in the novel field of retrometabolic drug design. In 1988, he was recruited to join the Institute for Drug Research (IDR) Budapest as Director of Research. From 1999 until his retirement in 2006,

he served there as Deputy Institute Director and Chief Operating Officer. During his career, Dr. Simay was involved in a variety of new drug research projects such as the thrombin inhibitor Efegatran, the anti-Parkinson drug Selegiline, the antiepileptic drug Talampanel, the soft steroid Etiprednol and the oral multiple sclerosis drug Mavenclad, to name just a few. Dr. Simay received numerous awards, such as 'Outstanding Inventor' (1976), 'Outstanding Researcher' (1985), Eötvös Lóránt díj (1993).

He authored or coauthored some 80 scientific publications and patents.

Always contributing to his field, after retirement he remained active in various academic and professional organizations. To quote Professor Bodor's farewell speech, "Dr. Antal Simay was an outstanding scientist and a recognized expert in drug research and development. He was a loyal friend, respected and loved by everyone. His departure is an irreparable loss."